

BELA VOJTEK, EIN BOSCH-GEVOLG
BELA VOJTEK, EIN BOSCH-GEVOLG

RECTOR

RECTOR

ACADEMIAE VITEMBERGENSIS

JO· GOTHOFREDVS

BERGERVS

CONSILIARIUS AVLAE ATQVE ARCHIATER

REGIVS ORDINIS MEDICI PROFESSOR PRIMA
TENUSQUE AC TOTIUS ACADEMIAE

HIVISQVE AC TOTIVS ACADEMIAE

SENIOR

CIVIBVS ACADEMICIS

S P D

Tulit pietatis fructum CATHARINA ELISA
BETA VOLFIA, cum uiro, cuius desiderium
ferre non poterat, coelestis gaudii societate iun-
gitur, et, sempiterna uoluptate perfusa, omnis
pristinae solitudinis sensum memoriamque deponit.
Videor mihi uidere muliebris specimen uirtutis, quoties-
cunque marmor, literis, priscae fidei plenis, insignitum,
contueor, in quo sic loquens fit Anicia Glycera, ut omne
punctum tulisse sibi uideatur, si marito cognitae uirtu-
tis praestiterit se dignam. DE VITA, inquit, MEA
SATIS. FVI PROBATA, QVAE VIRO PLACVI
BONO. Fastidit, nec infitior, uiri boni nomen saeculi
vanitas, quod tamen, publice priuatimque, domi foris-
que, spectatum, tantam sustinet dignitatem, ut nihil i-
psum non habeat summum, sine illo nihil uerae sit prae-
claraeque laudis. Bonitatem cum nominamus, uirtu-
tem dicimus, qua detracta, prudentiam mentitur calli-
ditas, iustitiam simulat iniuria, fortitudinis inuolucro
tegitur temeritas, temperantiae simulacro fallit auaritia,
ipsa religionis species, obtenta uelis, intendit fallaciam,
nihil incorrupti subest atque sinceri, sed fraus dolusque
recti et honesti, aequi bonique, pii denique ac sancti,
integumentis, non unius certe generis, varieque dissim-
mulatis, inuoluuntur. Hinc ista HOMINIS FIGU-
RA, quae GERIT IMMANITATEM BELVAE, ut
nihil interfit, utrum quis asciscat illam, an EX HOMI-
NE SE CONFERAT IN BELVAM, si, ratione
potissimum duce, ueteres, et graues, officii magistros
audiamus. Qua quidem uitiae peste, tam capitali, tam
Deo hominibusque inuisa, cum diuina permisceantur
humanaque iura, omnis consociatio distractetur, ipsius
humanitatis extinguitur sensus, tum poetae, philosophi,
historici, omnes, quotquot salubribus uitam praeeceptis
ac legibus, suo quisque more, instituerunt, communis quodam
consilio conflatoque consensu, sunt nisi, uti, subla-
ta consuetudinis depravatione, sentiendi agendique
rationem bonis excoletor moribus, eaque re uitam reddi-
rent integritatis, grauitatis, sapientiae, plenam. Te-
stis Homerus, cuius poema Basilio uirtutis est laudatio,
testis Plato, cui, bonitatis studio, Deo similes fuit ho-

14

mines, testis Cicero, quo monitore, nulla res tanti esse debet, ut
VIRI BONI ET SPLENDOREM, ET NOMEN, AMITTAS,
quo rursus iudice, PERNICIES EST, QVOD ALIOS BONOS;
ALIOS SAPIENTES, EXISTIMANT, testis, cum Polybio, Dio-
nysio Halicarnassio, Plutarcho, T. Liuus, qui, cum Rempublicam su-
am, BONIS EXEMPLIS DITIOREM ceteris, tradere posteris insti-
tuit, quid imitandum sit, ostendit. Cum ueteres oratorem sibi uelint
uirum bonum, Fabius nihil praecipisse sibi uidetur, nisi BONAM
VOLVNTATEM commendet in extremo, nihilo secius, ac Plato in
eadem re maximum dicendi robur, in Phaedro, ponit. Transeo
Satyricum, qui, ceteris non leuiter irrisis, unam fere BONAM MEN-
TEM reueretur, praetereo Porticum, in qua NEMO MAGNVS,
NISI BONVS, ad horros Epicuri ne respicio quidem, qui tamen ipse,
Senecis Gassendisque si credimus, dum sancta praecipit et recta,
BONI AVCTÖRIS famam quaerit, non alias Sapientum dis-
putationes consector, cum res ipsa loquatur, nullam uelle scholam
uideri tam malam, quin bonos maxime uiros edere contendat. Ipsi
quidem iureconsulti, cum sui praestantiam studii demonstrant, non
eleganter magis, quam grauiter, ARTEM BONI ET AEQVI pro-
fitentur. Cum res, qua uitae societas continetur, appellanda est,
FIDES BONA uocatur, sine qua uir bonus quid sit, iudicari non
potest, quacum, submonet Plutarchus, uirum bonum naturaliter
magistrato perpetuo fungi. Cum Belli Pacisque Ius a doctis condi-
tur, quem ad modum, boni uiri officio, maiestatem uel tueri debeant
potissimum Principes uel ornare, docetur, cum tanta profecto rei
ipsius magnitudine, ut pronunciauerit rex omnis memoriae cla-
rissimus, Gustauus Adolphus, quae praecclare differat H. Grotius, ab he-
roibus legi facilius et probari, quam fidelibus exprimi consentaneisque
factis. Itaque pluris est, cum Phocione BONVM, quam cum Pompeio
Magnum, nuncupari, nec male Carolus I, Britanniae Rex, filium, maluit,
Carolum Bonum, quam Carolum Magnum, dicitari. Sed ipsa bo-
nitas tanto minus hominum testimonia desiderat, quanto excelsius
Deo uideatur, cum, si alte, si eximie, et summo diuinoque Numini
conuenienter, sit dicendum, ipsius ammonitu Veritatis Aeternae,
BONVS, NISI DEVS, SIT NEMO. Tanti refert, boni
uiri nomen obtineri et locum, ut ea certe gloria, que, radicibus in
probitate defixis, perpetua uirtutis exercitatione propagatur, tam-
uera solidaque, cunctis, qui saepe deferantur indignis, honoribus an-
tister, quantoque sit, uel in humili fortuna, magnificentior, tanto plu-
ris reputetur. Quantum igitur erat, uiro bono placuisse, ut Anicia,
haud insulse, gloriatur. Omnia satis erat ad commendacio-
nem uitae, in uxoriae necessitudinis vinculo traductae, sic uixisse,
ut ratio dictorum factorumque graui, et cordato, omnis interioris uitae
comiti accurate reddi posset, satis, ad uirtutis exemplum posteris pro-
bandum, hoc ipsum probasse uiro, cui, quod malum foret prauumque,

114 probaretur nihil. Scimus hoc, usū perspectum, famaque ciuitatis
uulgatum, de innocentia Volfiae probatissima, quod non iniuti de Gly-
cera credimus, et scimus ita, ut, quo meliori, quam fuerit Aniciae uir,
uiro placuit illa, eo uehementius nobis, ac bonis omnibus, probetur.
Quid uiro, ex veterum sententia, bono distet bonus, sacris informatus
literis, intelligi potest, si cum Tullio conferatur Ambrosius, qui, et
si libris de Officiis usus est, edocitus tamen oraculis, haud paul-
lo certioribus, ipsius uim bonitatis non in lubrica quadam consti-
tuit opinione, sed altioris caussas seueriori iudicio definiuit. Adde sa-
cerdotis religionem, quae muneric sanctimoniae respondeat, adde se-
veritatem moris, qua familiam regat ille, singularem, adde leuitatis,
ex animis extirpanda, propositum, quo incitatus, idem nullas ae-
ui corruptelas perferat, tantum abest, ut, eas habitare apud se,
secum familiariter uersari, et pernoctare, patiatur. Talis autem
fuit Augustus Volfius, religiosissimi uir instituti, priscaeque gra-
uitatis, quem uirtus, multis argumentis explorata, cum, huius ipsi-
us initio saeculi, conciliaisset Catharinae, huic eidem illum sic omni
caritate postea deuinxit, ut uita non posset esse non iucunda, que
cum uxore exempli tam emendati ageretur. Sic enim illa inducebat
animum, ut caste sancteque Numen coleret, fidem, quam dederat,
uiro seruaret, liberos, quorum decem peperit, septem amisit, omni
honestatis cultu educaret, omni prouideret cura, ne quid detri-
menti res familiaris caperet, egentes suis iuaret opibus, quid sibi de-
ffret, attente cogitaret, de aliis bene sentiret, aliorum commodis,
quantum posset, inseruiret. Quo siebat, ut et incredibili uirum amo-
re sibi coniungeret, et optimi cuiusque studium sibi pareret, et
merito ad gentis suae, haud obscurae, decus referretur. Namque,
anno proximi saeculi altero et octogesimo, nata Ioanne Eccardo, Se-
natorii Ordinis uiro, meritis non ignobilibus claro, et Anna Elizabeta,
prudentissimi animi femina, habuit parentes, quorum non deberet eam
suppudere, eorundem tamen ipsorum, certe integerissimorum, sic
deinceps expectationem sustinuit, ut pater, quoad uiueret, filia,
tam proba, misifice delectaretur, et, hoc extincto, mater eiusdem
filiae, sibi carissimae, aspectu alloquoque languescentem recrearet
senectutem, ac solitudinis taedia leniret. Sed optatis intercessit, quod
dolemus, fatum, quo tamen feminae, IIII Calendas Martias mor-
bo confessae, laus haudquam uel obruitur ita uel deletur,
qui uigeat apud nos, et, ipsa uirtutis commemoratione, renouetur.
Tanto minus cohortandi estis, CIVES, ubi postulat aequitatis ratio,
uti detis aliquid Volfianis, Eccardianisque, meritis, et funus, hodie,
ab Hora I pomeridiana, ex aedibus Eccardianis efferendum, in
Templum Marianum, pio celebrique ritu, deducatis. P-P-V Nonas
Martias, anno gratiae diuinitus recuperatae
CIC 19 CC XX

78 M 396

3
Sb.

K018

76

14

BESTA VOFIAY, cum uno cum sepejentum
vne duo boceis, coeleste laetitiae occidente inu-
erit, tamplacita hordeis deuina, omnis
dignitate regalitatis felicium inuicem dñe dñe.
Vnde mlti nupti satis pia plegium huius dñe.
omnibus mundorum ilicis, pueris deo, pueris
cognitor in dno deo pueris etiam quatuor
pudicitia iustitia, pueris deo, pueris

RECTOR
ACADEMIAE VITEMBERGAE
IO. GOTHOFRE
BERGERVS
CONSILIARIUS AVLAE ATQVE AR-
REGIVS ORDINIS MEDICI PROFESSOR
HVIVSQVE AC TOTIVS ACADEM
SENIOR

CIVIBVS ACADEMI

